DOMSTOLENS DOM (ANDEN AFDELING)
AF 26. OKTOBER 1978 [1]

Augusta Agneessens og andre mod Kommissionen for De europæiske Fællesskaber

Sag 122/77

Sammendrag

1. *Tjenestemænd — ansættelse — udvælgelsesprøve — udvælgelseskomité — tilkaldelse af rådgivende bisiddere — betingelser*
(Tjenestemandsvedtægten, bilag III, artikel 3, stk. 2)

2. *Tjenestemænd — ansættelse — udvælgelsesprøve — udvælgelseskomité — opstilling af listen over egnede ansøgere — antal ansøgere der skal opføres på denne*
(Tjenestemandsvedtægten, bilag III, artikel 5, stk. 5)

1. Vedtægtens artikel 3, stk. 2, i bilag II kan ikke fortolkes således, at den udtømmende angiver, hvornår en udvælgelseskomité lovligt kan tilkalde rådgivende bisiddere, og bestemmelsen er især ikke til hinder for, at en udvælgelseskomité følger en sådan fremgangsmåde, hvor antallet af ansøgere til en udvælgelsesprøve er så stort, at udvælgelseskomiteen ellers ikke ville kunne afslutte sit arbejde inden for en rimelig frist. Det må dog kræves, at udvælgelseskomiteen bevarer tilsynet med arbejdets afvikling og forbeholder sig ret til selv at træffe endelig afgørelse.
2. Artikel 5, stk. 5, i vedtægtens bilag III, der bestemmer, at antallet af de på egnethedslisten opførte ansøgere så vidt muligt skal være mindst dobbelt så stort som antallet af de stillinger, der skal besættes, er kun en henstilling til udvælgelseskomiteen, som skal lette ansættelsesmyndighedens afgørelser, og denne henstilling må vurderes efter karakteren af den konkrete udvælgelsesprøve, antallet af ansøgere og deres kvalifikationer.

I sag 122/77

AUGUSTA AGNEESSENS, gift CLAES; Wezembeek-Oppem (Belgien), 18, avenue Baneik,

ANDRÉE DEWEER, gift OP DE BEECK, Antwerpen (Belgien), 166, Lange Lozanastraat,

1 — Processprog: Fransk.

HELGA DUMENIL, gift KOTTOWSKI, Laveno-Mombello (Italien), Via Brughiera,

VIOLETTE FERRARI, Bruxelles (Belgien), 35, Rue Froissart,

MARCELLE MONFORT, La Hulpe (Belgien), 5, Avenue Belle Étoile,

CHRISTEL MONTAG, Ispra (Italien), 2/20, Via Esperia,

MARYSE NICAISE, Bruxelles (Belgien), 19, Avenue des Nénuphars (Bte 23),

MATHILDE OBERT, Ispra (Italien), 1, Via Esperia,

MAGGY PEREIRA, Linkebeek (Belgien), 2, Rue Kleindal,

ANGELA SALMOIRAGHI, Bruxelles (Belgien), 22, Square Hoedemaekers,

WILHELMINA SCHEFFELAAR, Bruxelles (Belgien), 16, Rue Willems, app. 113,

GABRIELLE VAN AALST, Bruxelles (Belgien), 3, Avenue E. de Thibault,

SIMONE VAN DE PUTTE, gift Nagels, Sterrebeek (Belgien), 77, Maurice Despretlaan,

SIMONE VAN DOESELAER, Bruxelles (Belgien), 35, Rue Scailquin (Bte 67),

IRENE VAN DOOREN, Asse (Belgien), 158, Steenweg op Edingen,

tjenestemænd ved Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, repræsenteret af advokaterne Jacques Putzeys og Xavier Leurquin, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos stævningsmand (Huissier de justice) M. Nickts, 17, Boulevard Royal,

sagsøgere,

mod

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER, repræsenteret af fru Denise Sorasio-Allo, medlem af Kommissionens juridiske tjeneste, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg hos Kommissionens juridiske konsulent, Mario Cervino, Batiment Jean Monnet, Plateau de Kirchberg,

sagsøgt,

angående et krav om annullation af beslutningen fra udvælgelseskomiteen for den interne udvælgelsesprøve COM/BS/14/75 vedrørende oprettelse og

indhold af en liste med 114 egnede ansøgere samt et krav om annullation af ansættelsesmyndighedens udnævnelser i henhold til denne udvælgelsesprøve,

afsiger

DOMSTOLEN (anden afdeling)

sammensat af: afdelingsformanden Mackenzie Stuart, dommerne M. Sørensen og A. Touffait,

generaladvokat: G. Reischl
justitssekretær (fg): F. Kohl

følgende

DOM

Sagsfremstilling

Sagens faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb og parternes anbringender kan sammenfattes således:

I — De faktiske omstændigheder og retsforhandlingernes forløb

Ved Rådets forordning nr. 1473/72 af 30. juni 1972 (JO L 160 af 16. 7. 1972, s. 1) blev der indført nye stillingsbetegnelser, nemlig betegnelserne sekretariatsoverassistent og sekretariatsassistent, begge i kategori B og i stillingsgruppen B 3/B 2 henholdsvis B 5/B 4. Til brug herfor blev et vist antal C-stillinger omdannet til B-stillinger, og i 1973 blev der udskrevet en udvælgelsesprøve til besættelse af disse nye stillinger.

På grundlag af senere omdannelser af C-stillinger til B-stillinger blev der udskrevet en ny udvælgelsesprøve i 1976. Den 19. juli 1976 udsendte Kommissionen meddelelse om den interne udvælgelsesprøve COM/BS/14/75, der blev offentliggjort i Meddelelser fra administrationen nr. 106 af 27. juli 1976. Der var tale om en udvælgelsesprøve på grundlag af kvalifikationsbeviser og eventuelle prøver med henblik på oprettelse af en ansættelsesreserve af sekretariatsassistenter i lønklasserne 5 og 4 i kategori B.

Meddelelsen indeholdt under punkt II, 1, adgangsbetingelserne for udvælgelsesprøven i henseende til kvalifikationsbeviser eller eksamensbeviser samt faglig erfaring. Punktet var affattet således:

»Kvalifikationsbeviser eller eksamensbeviser samt faglig erfaring

— enten A:

1. Have fuldført en uddannelse på gymnasieniveau, der afsluttes med et eksamensbevis, og være i besiddelse af mindst seks års erfaring, der har berøring med arbejdsområdet, i stillinger i kategori C som direktionssekretær, chefsekretær, sekretær med stenografi og maskinskrivning eller i andre lignende stillinger, der har berøring med arbejdsområdet, og
2. Have gjort tjeneste i Fællesskaberne som tjenestemand eller øvrig ansat i i alt fem år og være indehaver af et eksamensbevis for afsluttet uddannelse på gymnasieniveau, eller
3. Være i besiddelse af mindst 15 års faglig erfaring, der har berøring med arbejdsområdet, og være indehaver af et eksamensbevis for afsluttet uddannelse på gymnasieniveau.

— eller B:

1. Være i besiddelse af mindst 12 års faglig erfaring i stillinger i kategori C som direktionssekretær, chefsekretær, sekretær med stenografi og maskinskrivning eller lignende stillinger, der har berøring med arbejdsområdet, og
2. Have gjort tjeneste i Fællesskaberne som tjenestemand eller øvrig ansat i i alt 11 år.«

I punkt II, 2 var anført, hvilke sproglige færdigheder, der krævedes af ansøgerne. Punkt II, 3, i meddelelsen var affattet således:

»På listen over ansøgere, som opfylder de betingelser, der er fastsat i meddelelsen om udvælgelsesprøve, udpeger udvælgelseskomiteen så vidt muligt de ansøgere, der skønnes at have de bedste kvalifikationsbeviser, idet der i denne henseende tages hensyn til ansøgernes personlige aktmapper (almen og specialiseret uddannelse, alder, den faglige erfarings varighed og art, bedømmelser osv).

Såfremt listen over ansøgere, der kan komme i betragtning på grundlag af kvalifikationsbeviser, omfatter 30 % flere ansøgere end der er ledige stillinger, kan udvælgelseskomiteen foretage en yderligere udvælgelse ved at underkaste dem følgende prøver: . . .«

Ansættelsesmyndigheden oprettede en liste med 775 ansøgere efter artikel 4 i tjenestemandsvedtægtens bilag III. Udvælgelseskomiteen trådte sammen den 29. september 1976 for at tage stilling til, hvilke ansøgere der kunne få adgang til prøverne i henhold til betingelserne i II, 1, i meddelelsen om udvælgelsesprøven. Denne første fase af udvælgelseskomiteens arbejde afsluttedes den 13. oktober 1976, efter at der var opstillet en liste med 550 ansøgere, som havde fået adgang til udvælgelsesprøven. Efter Kommissionens opgivelser omfattede listen samtlige sagsøgere efter denne sag, bortset fra fru Scheffelaar.

På samme tid udnævnte udvælgelseskomiteen et råd af bisiddere, der bestod af en formand og ti øvrige medlemmer, hvoraf fem repræsenterede administrationen og fem personalet. Dette råd af bisiddere havde til opgave at gennemgå ansøgernes kvalifikationsbeviser og på grundlag heraf foreslå udvælgelseskomiteen en liste over ansøgere. Det fremgår af referaterne fra udvælgelseskomiteens møder, at bisidderne skulle lægge følgende kriterier til grund:

»uddannelse, almindelig særlig erfaring, alder, anciennitet i tjenesten og i lønklassen, faglig erfaring på grundlag af bedømmelserne og alle andre faktorer, som bisidderne skønner med føje at kunne tage i betragtning for at kunne opstille forslaget til listen.«

For at præcisere disse kriterier afholdt udvælgelseskomiteen og bisidderne et fælles møde den 15. oktober 1976. Bisidderne fik derefter til opgave at foretage en første, vejledende udvælgelse udelukkende på grundlag af de såkaldte »objektive« kriterier, dvs. kriterierne vedrørende lønklasse, alder, anciennitet i

tjenesten og i lønklassen og eksamensbeviser. Efter denne udvælgelse opstillede bisidderne en liste med 247 ansøgere. I begyndelsen af november måned blev udvælgelseskomiteen informeret om dette resultat og om, hvilken kombination af kriterier, man havde valgt. Udvælgelseskomiteen anmodede herefter bisidderne om at fortsætte arbejdet og gennemgå ansøgernes faglige kvalifikationer. Bisidderne gennemgik akterne for hver enkelt af de hidtil udvalgte ansøgere og anmodede de pågældende generaldirektorater og tjenestegrene om at efterprøve de faktiske omstændigheder, der var lagt til grund ved den første udvælgelse og om at fremkomme med en bedømmelse af ansøgerne. Den 2. december 1976 forelagde bisidderne udvælgelseskomiteen en rapport om, hvorledes den havde gennemført sin opgave, og vedlagde en liste over de ansøgere, som efter dens opfattelse havde gjort sig mest fortjente til at blive udnævnt i de pågældende stillinger. I rapportens bilag II indeholdes de såkaldte »objektive« kriterier, og bilaget viser endvidere, at de ansøgere, der opfyldte betingelserne for adgang til udvælgelsesprøven, på dette stadium var blevet inddelt i to grupper efter generaldirektorat eller tjenestegren, dvs. ansøgere, der skulle tages i betragtning, og ansøgere, der var ude af betragtning. Efter tre nye møder vedtog udvælgelseskomiteen den 10. december 1976 egnethedslisten, som indeholdt 114 navne. Listen blev bekendtgjort i Personaleposten af 13. december 1976. Sagsøgerne i nærværende retssag befandt sig ikke på listen. Ved skrivelser af 11. marts 1977 indgav sagsøgerne administrativ klage i henhold til vedtægtens artikel 90, stk. 2, med krav om, at resultatet af udvælgelsesprøven COM/BS/14/75 blev annulleret. Ved breve af 12. juli 1977 afviste Kommissionen klagerne.

I slutningen af november 1977 blev 109 af de 114 ansøgere på listen udnævnt i en B 5-stilling.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen (anden afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

II — Parternes påstande

1. *Sagsøgerne* har nedlagt følgende påstand:

— annullation af Kommissionens beslutning, meddelt ved skrivelser af 12. juli 1977, hvorved Kommissionen afviste sagsøgernes klage, der var indgivet i medfør af tjenestemandsvedtægtens artikel 90, stk. 2.

— annullation af beslutningen fra udvælgelseskomiteen for den interne udvælgelsesprøve COM/BS/14/75 vedrørende oprettelse og indhold af en liste med 114 egnede ansøgere.

— annullation af ansættelsesmyndighedens udnævnelser i henhold til denne udvælgelsesprøve.

— sagsøgte tilpligtes at afholde sagsomkostningerne.

I replikken har sagsøgerne udvidet påstanden således:

— sagsøgte tilpligtes at fremlægge samtlige de dokumenter fra nærværende strids administrative behandling, under alle omstændigheder de dokumenter, der i replikken betegnes som afgørende for Domstolens dom.

— såfremt dette punkt følges, forbeholdes der sagsøgerne ret til at indgive et supplerende indlæg efter at have fået lejlighed til at sætte sig ind i de nævnte nye dokumenter.

2. *Kommissionen* har nedlagt følgende påstand:

— afvisning for så vidt angår én af sagsøgerne, frifindelse i øvrigt.

— sagsøgerne tilpligtes at afholde sagsomkostningerne.

III — Parternes anbringender

1. Vedrørende de faktiske omstændigheder

a) *Sagsøgerne* har anført, at det var bisidderne, der bestemte, hvilke af de såkaldte »objektive« kriterier, der skulle anvendes. Dette fremgår af bilag 2 til rapporten af 2. december 1976, som bisidderne udfærdigede til udvælgelseskomiteen, efter ar deres opgave var fuldført.

Der var kun blevet rettet henvendelse til generaldirektoraterne for at høre deres vurdering om, hvorvidt ansøgerne opfyldte de såkaldte »objektive« kriterier. Dette fremgår af bilag 2 i bisiddernes rapport til udvælgelseskomiteen af 2. december 1976 og endvidere af personaleudvalgets bulletin »informationer« af 25. februar 1977.

Som sagen nu er oplyst, kan det i øvrigt ikke med sikkerhed afgøres, om bisidderne har gennemgået alle akterne vedrørende de enkelte udvalgte ansøgere, særligt bedømmelserne af dem.

Dog er det sikkert, at udvælgelseskomiteen i sine møder den 6., 7. og 8. december 1976 alene gennemgik bisiddernes forslag uden at efterprøve, hvorledes det forholdt sig med kvalifikationsbeviser og fortjenester for de ansøgere, der var blevet udelukket på grundlag af disse kriterier.

b) *Kommissionen* har anført, at det af bisiddernes rapport til udvælgelseskomiteen og rapportens bilag fremgår, at bisidderne havde begrænset sig til at foreslå udvælgelseskomiteen de kriterier, som denne senere godkendte, eftersom den i det følgende opfordrede bisidderne til at fortsætte deres arbejde under hensyntagen til de øvrige kriterier, som var omfattet af bisiddernes mandat.

Der blev indhentet udtalelser fra generaldirektoraterne for alle de ansøgeres vedkommende, der havde fået adgang til udvælgelsesprøven. Personaleudvalgets oplysninger i så henseende er forkerte. Personaleudvalget var selvfølgelig ikke blevet underrettet om enhver detalje i udvælgelseskomiteens arbejde.

Det bekræftes i denne rapport, at på daværende tidspunkt havde hverken bisidderne eller de rådspurgte generaldirektorater begrænset sig til at efterprøve korrektheden af de såkaldte objektive kriterier for de ansøgeres vedkommende, der var blevet tildelt gruppen »ude af betragtning«. Deres kvalifikationer var tværtimod også blevet vurderet i forhold til samtlige de anvendte kriterier. Der henvises nemlig til »undtagelser — enstemmigt fastsat af bisidderne — vedrørende tjenestemænd, som er særligt kvalificerede, og som har gjort sig mest fortjente, og som har udøvet eller udøver sekretariatsfunktioner med et ansvar, hvis vigtighed ikke kan bestrides«. Disse »undtagelser« vedrører ansøgere, som bisidderne foreslog udvælgelseskomiteen at medtage på egnethedslisten, selv om de efter de såkaldte »objektive« kriterier skulle have været henregnet til gruppen »ude af betragtning«. Kommissionen er i stand til at godtgøre, at 25 af de ansøgere, der blev fundet egnet, og som udvælgelseskomiteen optog på egnethedslisten, tilhørte den såkaldte gruppe »ude af betragtning«.

2. Vedrørende formaliteten

a) *Kommissionen* har anført, at en af sagsøgerne, fru Scheffelaar, ikke fik adgang til udvælgelsesprøven, hvilket blev meddelt hende ved brev af 26. oktober 1976. Da den fase, hvor adgangsbetingelserne blev efterprøvet, ikke kan drages i tvivl, kan en eventuel annullation kun vedrøre udvælgelsesprøvens senere stadier. Fru Scheffelaar har derfor ingen søgsmålsinteresse, idet de anfægtede beslutninger ikke indeholder et klagepunkt i forhold til hende.

b) *Fru Scheffelaar* har anført, at hun har indgivet en administrativ klage til Kommissionen, som denne har svaret på

uden at anføre, at hun ikke havde fået adgang til udvælgelsesprøven. Tværtimod er hendes klage blevet afvist med den begrundelse, at »der til besættelse af de ledige stillinger som sekretariatsassistenter skal udvælges 114 ansøgere . . .« af i alt 550 ansøgere, som havde de kvalifikationer, der var omhandlet i meddelelsen om udvælgelsesprøven. Sagsøgeren kunne altså gå ud fra, at hun var blevet optaget på listen over de ansøgere, der havde fået adgang til prøven. Det må tilkomme Kommissionen at fremlægge denne liste for at påvise, at det ikke forholdt sig således. Selv om det skulle lykkes Kommissionen at føre dette bevis, så er sagsøgerens berettigede forventning blevet skuffet. I hvert fald bør Kommissionen tilpligtes at afholde de omkostninger, som nærværende søgsmål har forvoldt hende.

3. Vedrørende realiteten

a) Sagsøgernes første anbringende

1. Anbringendet er, at de beslutninger, som sagsøgerne kræver annulleret, er i strid med de almindelige principper, der gælder for forhandlingerne i en udvælgelseskomité for en udvælgelsesprøve på grundlag af kvalifikationsbeviser og i strid med vedtægtens artikel 30, stk. 1, og i øvrigt, at artikel 3, stk. 2, i vedtægtens bilag III er blevet anvendt på retsstridig vis.

Ifølge sagsøgerne består disse retsbrud i første række i, at udvælgelseskomiteen har haft drøftelser sammen med en gruppe besiddere med henblik på oprettelse af egnethedslisten. Da der imidlertid var tale om en udvælgelsesprøve på grundlag af kvalifikationsbeviser, er det alene den i artikel 30, stk. 1, i vedtægten omhandlede udvælgelseskomité, der har kompetence til at træffe afgørelse. Efter vedtægtens bilag III, artikel 3, stk. 2, kan bisiddere kun inddrages, hvor der er tale om udvælgelse på grundlag af prøver.

De anførte retsbrud består desuden i, at udvælgelseskomiteen skønnede det for nødvendigt at udpege bisiddere til at fastlægge de kriterier, der skulle anvendes ved sammenligningen af kvalifikationsbeviserne, der var erhvervet i forskellige medlemsstater. En udvælgelseskomité må ikke delegere sin kompetence bort på denne måde og herved begrænse sine egne beføjelser.

2. *Kommissionen* har først anført, at sagsøgerne ikke har kunnet godtgøre, at udvælgelsesprøvens objektivitet blev bragt i fare på grund af, at bisidderne var blevet inddraget. Tværtimod udgjorde den paritetiske sammensætning af bisidderne den samme garanti for ansøgerne som udvælgelseskomiteen.

At det skulle være forbudt at inddrage bisiddere ved en udvælgelsesprøve på grundlag af kvalifikationsbeviser har hverken støtte i retspraksis eller i den fællesskabsretlige eller nationale teori. Af retsreglerne om offentligt ansatte fremgår det snarere, at udvælgelseskomiteen frit kan tilrettelægge sit arbejde. Når der derfor ikke findes noget formelt forbud, kan udvælgelseskomiteen inddrage bisiddere.

Vedtægtens artikel 30, stk. 1, bestemmer intet særligt i denne forbindelse.

Artikel 3, stk. 2, i vedtægtens bilag III kan ikke fortolkes som et forbud mod, at bisiddere inddrages på det trin af udvælgelsesprøven, hvor ansøgernes kvalifikationsbeviser gennemgås. For det første er det almindelige princip om, at udvælgelseskomiteen frit kan tilrettelægge sit arbejde, ikke foreneligt med de grænser for denne frihed, som støttes på nævnte modsætningsslutning. Også bestemmelsernes formål synes at være i strid med en indskrænkende fortolkning. Den opfylder det behov, som en udvælgelseskomité i de fleste tilfælde — nemlig i udvælgelsesprøver på grundlag af kvalifikationsbeviser og prøver — har for at hente støtte i en fase af udvælgel-

sesprøven, som med hensyn til arbejdets omfang er den mest tyngende og desuden mest afgørende, nemlig selve prøverne. I nærværende tilfælde var det da også på dette trin af sammenligningen af ansøgernes fortjenester, at bisidderne blev inddraget.

Efter Domstolens praksis er det i øvrigt afgørende, at udvælgelseskomiteen »bevarer tilsynet med prøvernes afvikling og sin skønsfrihed«: dom af 16. oktober 1975 i sag 90/74, Deboeck mod Kommissionen (Sml. 1975, s. 1123). Sagens faktiske omstændigheder viser, at dette også har været tilfældet her.

3. *Sagsøgerne* har hertil anført, at det afgørende ikke er, hvorvidt bisiddernes inddragelse har kunnet skade udvælgelsesprøvens objektivitet eller ej. Kommissionen overser nemlig, at tilsidesættelse af væsentlige forskrifter medfører, at de herved trufne afgørelser er ugyldige. I øvrigt kan sagsøgerne intet anføre om, hvorvidt der er begået magtfordrejning, idet samtlige sagens akter ikke er blevet fremlagt.

Sagsøgerne har understreget, at udvælgelseskomiteens uafhængighed altid skal sikres, medmindre der foreligger helt særlige grunde for en undtagelse.

De anfører, at det var på grundlag af punkt II, 1, i meddelelsen om udvælgelsesprøven, at udvælgelseskomiteen afgjorde, hvilke ansøgere, der skulle have adgang til udvælgelsesprøven. Det kan ikke hævdes, at denne opgave var uoverkommelig, medmindre der blev inddraget hjælp udefra.

Formålet med artikel 3, stk. 2, i vedtægtens bilag III må ses på baggrund af, at det er nødvendigt at kunne fravige det almindelige princips stivhed af hensyn til, at udvælgelseskomiteen kan få hjælp i faser, hvor arbejdet praktisk vejer tungt. Denne undtagelsesbeføjelse kan dog kun udøves for skriftlige prøvers vedkommende og for praktiske gennemførelsesopgaver, dvs. vurdering af prøverne.

Domstolens dom i sag 90/74, Deboeck, kan ikke støtte Kommissionens opfattelse, fordi den dér omhandlede udvælgelsesprøve var på grundlag af kvalifikationsbeviser og prøver.

Sagsøgerne har endvidere anført, at udvælgelseskomiteen umuligt har kunnet bevare tilsynet og sin skønsfrihed under prøvens afvikling, hvilket er i strid med den nævnte dom.

En første tilsidesættelse af retsforskrifterne skete ved, af rådet af bisiddere fik til opgave at tage hensyn til »alle andre faktorer, som [bisidderne] skønner ... at kunne tage i betragtning for at kunne opstille forslaget til listen«. Det fremgår intetsteds, hvorvidt der var tale om bindende kriterier, der var blevet pålagt bisidderne, eller om der forelå vejledende kriterier, som bisidderne kunne anvende efter eget skøn.

Derimod fremgår det, at bisidderne uden bemyndigelse havde vurderet de såkaldte »objektive« kriterier i forhold til forudsatte subjektive kriterier. Endvidere gennemførte de en første udvælgelse på grundlag af objektive kriterier. Også uden bemyndigelse havde de selv afgjort, hvilken kombination af de nævnte kriterier, der skulle anvendes. Endvidere havde de udvalgt 247 ansøgere på grundlag af disse kriterier. Eftersom udvælgelseskomiteen ikke satte spørgsmålstegn ved denne udvælgelse, har den altså bortdelegeret en af sine væsentligste beføjelser, nemlig beføjelsen til at vælge mellem de ansøgere, der blev udvalgt på grundlag af den første gennemgang, og endvidere givet afkald på sin ret til også at tage de ansøgere i betragtning, som ikke var blevet udvalgt på dette trin, men som havde gjort sig særligt fortjent eller havde haft et særligt ansvar.

En anden, subdelegation af kompetence, skete ved, at generaldirektoraterne blev anmodet om en vurdering. Denne vurdering lå sandsynligvis til grund for den liste, som bisidderne foreslog udvælgelseskomiteen den 2. december 1976.

Referatet fra udvælgelseskomiteens møder den 6., 7. og 8. december 1976 indeholder intet om hvilke vurderinger, der blev foretaget ved disse møder, heller intet om, hvorvidt samtlige ansøgeres kvalifikationsbeviser var blevet gennemgået på ny. I så henseende har sagsøgerne endeligt anført, at Kommissionen på deres administrative klage svarede, at det havde været nødvendigt at udpege bisiddere til at fastsætte kriterierne for at kunne sikre en rimelig sammenligning af de kvalifikationsbeviser, der var erhvervet i forskellige medlemsstater.

4. *Kommissionen* har i duplikken gjort gældende, at det ikke af Domstolens dom i sag 90/74, Deboeck, kan udledes, at det er retsstridigt at inddrage bisiddere i andre tilfælde end udtrykkeligt omhandlet i artikel 3, stk. 2, i vedtægtens bilag III.

Det kan ikke med føje hævdes, at denne artikel kun giver hjemmel for at inddrage bisiddere til skriftlige prøver. Det er i høj grad en tilsnigelse at hævde, at vurdering af skriftlige prøver er det samme som en byrdefuld, praktisk gennemførelsesopgave, eftersom det herved drejer sig om en vanskelig og sammensat opgave, der munder ud i en subjektiv vurdering.

Det er uden betydning, når der anføres, at udvælgelseskomiteen selv havde kunnet gennemgå de 775 ansøgninger for at tage stilling til, om ansøgerne kunne få adgang til prøverne. Det fremgår af meddelelsen om udvælgelsesprøven, at denne opgave ikke var så sammensat som gennemgangen af kvalifikationsbeviserne.

Kommissionen kan heller ikke acceptere sagsøgernes udsagn om, at hvis udvælgelseskomiteen skulle bevare ledelsen og tilsynet med bisiddernes arbejde, så burde den have kunnet klare sig uden dem.

Hvad angår bisiddernes kompetence så forveksler sagsøgerne begrebet afgørelse med begrebet forslag. Kommissionen anser sig forøvrigt ikke bemyndiget til at give oplysning om enhver detalje i udvælgelseskomiteens arbejde. Endvidere fremgår det af Domstolens dom i sag 90/74, Deboeck, at det er tilstrækkeligt, at Domstolen sidder inde med oplysninger til at statuere, at udvælgelseskomiteen stedse har været i stand til at udøve sine beføjelser. Dette gælder også hvad angår generaldirektoraternes inddragelse.

b) Sagsøgernes andet anbringende

1. Dette anbringende er, at det almindelige princip om, at ansøgere, der har fået adgang til en udvælgelsesprøve, skal behandles lige, er tilsidesat, og endvidere at vedtægtens artikel 30, stk. 1, samt artikel 6 i bilag III, er blevet tilsidesat. Dette er sket derved, at udvælgelseskomiteen først opstillede en foreløbig egnethedsliste på grundlag af de såkaldte »objektive« kriterier, og at den dernæst forelagde denne liste til udtalelse i generaldirektoraterne. Det er sagsøgernes opfattelse, at samtlige ansøgere, der har fået adgang til en udvælgelsesprøve på grundlag af kvalifikationsbeviser, kan behandles på samme vis. I øvrigt følger det af, at udvælgelseskomiteens forhandlinger er fortrolige og uafhængige, at udvælgelseskomiteen ikke på dette tidspunkt og på grundlag af en første udvælgelse kunne indhente generaldirektoraternes vurderinger.

2. *Kommissionen* har begrænset sig til at henvise til sagens faktiske omstændigheder, hvad den anførte krænkelse af ligebehandlingsprincippet i forhold til ansøgerne angår. Den har samtidig anført, at ansøgernes fortjenester i snæver forstand — det vil især sige bedømmelserne — er blevet vurderet for samtlige de ansøgeres vedkommende, der fik adgang til prøven.

Henvendelserne til generaldirektoraterne er sket på den måde, at man kun havde forespurgt en repræsentant for hver enkelt tjenestegren om de ansø-

gere, som tilhørte denne tjenestegren, og som havde fået adgang til udvælgelsesprøven. Vedkommende repræsentant havde altså ikke kunnet få fuldstændig indsigt i udvælgelsesprøven og øve indflydelse på den i kraft af bedømmelser af tjenestemænd, som han ikke kendte direkte. Denne fremgangsmåde havde det formål, at udvælgelseskomiteen kunne sættes i stand til i fuldt omfang at kunne vurdere ansøgerens fortjenester, hvilket i øvrigt også er i overensstemmelse med punkt II, 3, i meddelelsen om udvælgelsesprøven.

3. *Sagsøgerne* har anført, at der også i andre henseender var blevet gjort forskelsbehandling, idet de ansøgere, som ikke opfyldte de objektive kriterier, var blevet udvalgt ud fra andre kriterier, nemlig deres særlige fortjenester. Disse ansøgere opfyldte ikke samtlige betingelser, idet de ikke opfyldte de objektive kriterier.

Med hensyn til det forhold, at udvælgelseskomiteens arbejde er fortroligt, har sagsøgerne gjort gældende, at det følger af Domstolens dom af 14. juni 1977 i sag 13/76, Costacurta mod Kommissionen (Sml. 1977, s. 1163), at hvis kravet om, at udvælgelseskomiteens arbejde er fortroligt, er tilsidesat før afgørelsen er truffet, kan afgørelsens lovlighed anfægtes. Dette gælder så meget desto mere, når tilsidesættelsen af kravet om fortrolighed kan påvirke garantierne for, at arbejdet afvikles forskriftsmæssigt. I nærværende tilfælde er kravet om fortrolighed særligt blevet krænket derved, at der til generaldirektoraterne blev udsendt en liste, bestående af to grupper navne, den med de ansøgere, der skulle tages i betragtning, og den anden med de ansøgere, der var ude af betragtning. Det er ikke rigtigt, når det anføres, at repræsentanterne for generaldirektoraterne ikke kunne vide, om listen skulle ændres, idet de ikke fik indsigt i hele udvælgelsesprøvens afvikling. De ansøgere, der ikke opfyldte de såkaldte »objektive« kriterier, var nemlig ikke medtaget, bortset fra de ansøgere, hvis fortjenester var blevet særligt fremhævet. Endvidere var det almindeligt kendt, hvilket antal stillinger der cirka skulle besættes, og hvilke ansøgere, der skulle udvælges i hvert direktorat. Samtidig var der udarbejdet en almindelig prioritering af ansatte på grundlag af fortjenester i generaldirektoraterne, hvorfor det ikke var nødvendigt med indsigt i hele udvælgelsesprøven for på forhånd at være næsten 100 % sikker på, hvilke chancer ansøgerne havde, fordi man kunne se på, hvilken plads de indtog på den liste, som hvert generaldirektorat havde opstillet.

I forhold til det i vedtægtens artikel 30, stk. 1, forudsatte princip, at udvælgelseskomiteen ikke må påvirkes, er det sagsøgernes opfattelse, at prioriteringen af ansøgerne i den gruppe, der skulle tages i betragtning, og som generaldirektoraterne foretog, er en krænkelse af udvælgelseskomiteens ret til frit at vælge.

4. *Kommissionen* har anført, at det forhold, at ansøgere, som ikke opfyldte de objektive kriterier, alligevel blev optaget på egnethedslisten, såfremt de havde særligt fremragende kvalifikationer efter andre kriterier, reelt må betragtes som en rimelig afvejning, som udvælgelseskomiteen foretog mellem de forskellige kriterier, som blev anvendt ved bedømmelsen af sagsøgernes kvalifikationsbeviser.

Til det af sagsøgerne anførte om, at ansøgere, der ikke opfyldte de objektive kriterier, alligevel var blevet valgt, har Kommissionen anført, at der på udvælgelsesprøvens daværende trin ikke var visse, allerede fastsatte kriterier, som ansøgerne skulle opfylde. Det fremgår af meddelelsen om udvælgelsesprøven, at det kun var betingelserne for selve adgangen til prøven, der var fastsat bindende.

Kommissionen har anført, at udvælgelseskomiteen ikke har omdelt nogen oplysning, der, som det anføres i Domstolens dom i sag 73/76, Costa-

curta, har været »egnet til at påvirke garantierne for lovligheden af komiteens arbejde«. Formålet med og virkningen af høringen af generaldirektoraterne var nemlig at få så mange oplysninger af samme art vedrørende alle ansøgerne for bedre at kunne bedømme deres kvalifikationer.

Sagsøgernes anbringende om, at det antal ansøgere, der skulle udvælges i hvert generaldirektorat, var kendt på forhånd, dementeres af udvælgelsesprøvens resultat. Det fremgår nemlig af denne, at der ikke var noget fast forhold mellem antallet af de ansøgere, der fik adgang til udvælgelsesprøven og det antal, der endeligt blev udvalgt, bedømt fra generaldirektorat til generaldirektorat.

c) Sagsøgernes tredje anbringende

1. *Sagsøgerne* har her gjort gældende, at vedtægtens artikel 30, stk. 2 og artikel 5, stk. 5, i bilag III er blevet krænket, for det første derved, at udvælgelseskomiteen udfærdigede en egnethedsliste med 114 navne, selv om listen skulle indeholde et antal ansøgere, der var mindst dobbelt så stort som det antal stillinger, udvælgelsesprøven angik. At det havde været muligt at opstille en sådan liste med et dobbelt antal ansøgere ses af, at der var blevet oprettet en foreløbig liste med 250 navne. På grund af dette ringe antal navne har udvælgelseskomiteen ikke sat ansættelsesmyndigheden i stand til at udøve sit eget skøn, med andre ord, udvælgelseskomiteen har overskredet sin kompetence.

Vedtægtens artikel 30, stk. 2, og artikel 5, stk. 5, i bilag III, er også blevet krænket, fordi ansættelsesmyndigheden havde anmodet udvælgelseskomiteen, der jo alene kan afgive vurderinger, om at udfærdige en liste med et antal ansøgere, der var lig med det antal stillinger, der skulle besættes. Ansættelsesmyndigheden skulle selv have benyttet sin beføjelse til at foretage udnævnelser, og det tilkom ikke denne at delegere beføjelsen eller at begrænse den.

2. *Kommissionen* har anført, at det af de her påberåbte vedtægtsbestemmelser fremgår, at udvælgelseskomiteen ikke har nogen pligt med hensyn til det antal ansøgere, der skal optages på egnethedslisten. Artikel 30, stk. 2, bestemmer alene, at ansættelsesmyndigheden skal udvælge de ansøgere, som skal besætte de ledige stillinger, fra egnethedslisten. Af artikel 5, stk. 5, i vedtægtens bilag III fremgår, at udvælgelseskomiteen ikke er forpligtet til at sætte et bestemt antal ansøgere på egnethedslisten. Den skal alene »så vidt muligt« sørge for, at antallet af ansøgere mindst er dobbelt så stort som antallet af de stillinger, der skal besættes. At fastlægge bindende regler for disse forhold ville være i strid med princippet om, at udvælgelseskomiteen skal være uafhængig, og ville begrænse det frie skøn, som den nødvendigvis må have. Der er i øvrigt intet grundlag for at antage, at udvælgelseskomiteen havde kunnet sætte et større antal ansøgere på egnethedslisten. Det er Kommissionens opfattelse, at alle spørgsmål i så henseende ikke er omfattet af domstolskontrollen. Det eneste forhold, som sagsøgeren har kunnet henvise til, er, at der »blev oprettet en foreløbig liste med 250 navne«. Dette argument ville kun være logisk, såfremt udvælgelseskomiteen havde opstillet en første, foreløbig liste ud fra samtlige kriterier under punkt II, 3, i meddelelsen om udvælgelsesprøven, dernæst ud fra samme kriterier har opstillet en anden, definitiv egnethedsliste, der var mere begrænset, hvilket dog ikke var tilfældet. Den første liste, der indeholdt 234 navne var udelukkende blevet udarbejdet på grundlag af de såkaldte »objektive« kriterier. I den anden fase blev denne første udvælgelsesmetode kombineret med resultaterne af en anden gennemgang af samtlige ansøgeres kvalifikationsbeviser, der denne gang skete i forhold til ansøgernes hidtidige arbejde og vurderingen af fortjenester i streng forstand.

Under alle omstændigheder har sagsøgerne ikke nogen retlig interesse i at insistere på dette punkt. Ansøgerne til udvælgelsesprøven ville ikke have fået nogen større garanti, selv om udvælgelseskomiteen havde udvidet egnethedslisten.

3. *Sagsøgerne* har svaret, at artikel 5, stk. 5, i vedtægtens bilag III, har til formål at sikre, at udvælgelseskomiteen ikke sætter sig selv i ansættelsesmyndighedens sted derved, at den vedtager en liste over et antal ansøgere, der svarer til eller tilnærmelsesvis svarer til det antal stillinger, der skal besættes efter udvælgelsesprøven. Udvælgelseskomiteen må godtgøre, at ansøgernes kvalifikationsbeviser er så utilstrækkelige, at den ikke kan udfærdige en liste med et større antal, men dette har ikke været på tale i dette tilfælde.

4. *Kommissionen* har i duplikken anført, at det ikke er korrekt, at ansættelsesmyndigheden har pålagt udvælgelseskomiteen at optage et antal ansøgere på egnethedslisten, som nogenlunde svarede til de stillinger, der var tilgængelige på budgettet. Selv om det i øvrigt antages, at udvælgelseskomiteen havde fået en sådan instruks, havde den ikke kunnet binde komiteen og følgelig ikke have fremkaldt mangler ved prøvens afvikling. Derimod fremgår det af meddelelsen om udvælgelsesprøven, at ansættelsesmyndigheden havde haft to muligheder for øje, nemlig dels tilfældet, at komiteen oprettede en liste med 30 % flere ansøgere, end der var ledige stillinger til på budgettet, dels at resultatet kunne blive sådant, at der efter gennemgangen af kvalifikationsbeviserne ikke blev så mange ansøgere.

Det mundtlige retsmøde blev afholdt den 29. juni 1976, hvori sagsøgerne var repræsenteret af advokaterne J. Leurquin og J. Putzeys og EF-Kommissionen af sin befuldmægtigede, fru Sorasio-Allo. I samme møde besvarede formanden for den interne udvælgelsesprøve COM/BS/14/75 spørgsmål fra Domstolen og fra sagsøgerne.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 5. oktober 1978.

Præmisser

1 Nærværende sag omhandler i det væsentlige et krav om annullation af beslutningen fra udvælgelseskomiteen for den interne udvælgelsesprøve COM/BS/ 14/75 vedrørende oprettelse og indhold af en liste med 114 egnede ansøgere, samt et krav om annullation af udnævnelserne i henhold til denne udvælgelsesprøve;

2 udvælgelsesprøven var organiseret som en udvælgelsesprøve baseret på kvalifikationsbeviser og eventuelt på prøver med henblik på oprettelsen af en ansættelsesreserve af sekretariatsassistenter i lønklasserne 5 og 4 i kategori B som følge af, at godt 100 C-stillinger var blevet omdannet til B-stillinger;

3 den af ansættelsesmyndigheden opstillede liste over ansøgere, der blev fremsendt til formanden for udvælgelseskomiteen i henhold til artikel 4 i bilag III, til tjenestemandsvedtægten, indeholdt 775 navne, af hvilke udvælgelseskomiteen lod 550 få adgang til prøven, idet disse sidstnævnte opfyldte de betingelser, der var fastlagt i meddelelsen om udvælgelsesprøve med hensyn til kvalifikations- og eksamensbeviser samt faglig erfaring;

4 samtlige sagsøgere efter denne sag, bortset fra én, var optaget på denne liste over ansøgere, der fik adgang til prøven;

5 udvælgelseskomiteen, der havde indhentet bistand hos et råd af bisiddere, afsluttede sit arbejde med at opstille en liste over 114 egnede ansøgere, hvorpå ingen af sagsøgerne var optaget;

6 sluttelig blev 109 ansøgere af de 114, der var fundet egnede, udnævnt i de ledige stillinger.

Første anbringende

7 Sagsøgerne har først gjort gældende, at tjenestemandsvedtægtens artikel 30, stk. 1, er blevet krænket, fordi udvælgelseskomiteen havde tilkaldt bisiddere med henblik på at oprette listen over egnede ansøgere, selv om artikel 3, stk. 2, i bilag III, til vedtægten kun indeholder hjemmel for, at bisiddere kan tilkaldes til bestemte prøver, og herved yderligere bestemmer, at bisidderne kun er rådgivende.

8 Artikel 3, stk. 2, i bilag III, kan imidlertid ikke fortolkes således, at den udtømmende angiver, i hvilke tilfælde en udvælgelseskomité lovligt kan tilkalde rådgivende bisiddere, og bestemmelsen er især ikke til hinder for, at en udvælgelseskomité følger en sådan fremgangsmåde, hvor antallet af ansøgere til en udvælgelsesprøve er så stort, at udvælgelseskomiteen ellers ikke ville kunne afslutte sit arbejde inden for en rimelig frist;

9 det må dog kræves, at udvælgelseskomiteen bevarer tilsynet med arbejdets afvikling og forbeholder sig ret til selv at træffe endelig afgørelse;

10 dette krav er blevet opfyldt i nærværende sag; ..

11 det fremgår nemlig af de oplysninger, der er blevet fremlagt under sagens behandling, at udvælgelseskomiteen ikke alene har ført tilsyn med fastlæggelsen af de kriterier, i forhold til hvilke de krav, der stilledes i meddelelsen om udvælgelsesprøven, skulle bedømmes, men at den også har fulgt bisiddernes arbejde på samtlige trin og slutteligt selv, på grundlag af de af bisidderne forelagte forslag, har udfærdiget den liste over egnede ansøgere, som blev tilstillet ansættelsesmyndigheden;

12 dette anbringende kan således ikke tages til følge.

Andet anbringende

13 Sagsøgerne har dernæst gjort gældende, at såvel det almindelige princip om, at de ansøgere, der får adgang til en udvælgelsesprøve, skal behandles lige, som artikel 6 i bilag III, til vedtægten er blevet krænket, idet sagsøgerne henviser til, at nævnte artikel bestemmer, at udvælgelseskomiteens arbejde er fortroligt, men at der til trods herfor var blevet forelagt en foreløbig liste over egnede ansøgere for de generaldirektorater og tjenestegrene, hvor ansøgerne gjorde tjeneste;

14 det fremgår imidlertid af de forklaringer, som er afgivet for Domstolen, at udvælgelseskomiteen havde anmodet den enkelte tjenestegren eller det enkelte generaldirektorat om en udtalelse med henblik på samtlige de ansøgere, der havde fået adgang til udvælgelsesprøven, og som arbejdede i vedkommende tjenestegren eller generaldirektorat, men ikke kun således, som sagsøgerne synes at antage, at henvendelsen angik ansøgere, der var optaget på en foreløbig liste ud fra visse kriterier med henblik på en første udvælgelse;

15 denne fremgangsmåde var således i overensstemmelse med princippet om, at ansøgere til en udvælgelsesprøve skal behandles lige;

16 endvidere fremgår det, at udvælgelseskomiteen ved de anmodninger om udtalelser, der blev fremsendt til tjenestegrenene og generaldirektoraterne, søgte at indhente yderligere oplysninger om ansøgerne, og at anmodningerne i det enkelte tilfælde kun angik de ansøgere, der arbejdede i den adspurgte tjenestegren eller vedkommende generaldirektorat;

17 disse tjenestegrene og generaldirektorater kunne således ikke udøve nogen retsstridig indflydelse på udvælgelseskomiteens arbejde lige så lidt, som de fik en sådan indsigt heri, at fortrolighedskravet blev tilsidesat;

18 heller ikke dette anbringende kan således tages til følge.

Tredje anbringende

19 Sagsøgerne har endelig gjort gældende, at vedtægtens artikel 30, stk. 2, og artikel 5, stk. 5, i bilag III, er blevet krænket, fordi udvælgelseskomiteen opstillede en liste over egnede ansøgere, der kun indeholdt 114 navne, dvs. et antal ansøgere, der kun i ringe omfang oversteg det antal stillinger, der skulle besættes, til trods for at antallet af de på en sådan liste opførte ansøgere så vidt muligt skal være mindst dobbelt så stort som antallet af de stillinger, der skal besættes.

20 Det er ikke herved blevet godtgjort, som af sagsøgerne anført, at ansættelsesmyndigheden skulle have pålagt udvælgelseskomiteen at opstille en liste over egnede ansøgere indeholdende et antal ansøgere, der ikke i mærkbart omfang oversteg, hvad der måtte antages at være midler til på budgettet;

21 imidlertid har forholdet ingen betydning, for selv om udvælgelseskomiteen havde måttet beslutte at begrænse listen over egnede ansøgere på den nævnte måde, er denne omstændighed ikke en mangel ved resultatet af dens arbejde;

22 artikel 5, stk. 5, i bilag III, indeholder nemlig kun en henstilling til udvælgelseskomiteen med det formål at lette ansættelsesmyndighedens afgørelser, og denne henstilling må vurderes efter den enkelte udvælgelsesprøves særegenheder, efter antallet af ansøgere og deres kvalifikationer;

23 i nærværende tilfælde havde den af udvælgelseskomiteen opstillede egnethedsliste sin begrundelse i udvælgelsesprøvens karakter og det meget store antal stillinger, der skulle besættes;

24 dette anbringende kan således heller ikke tages til følge.

25 Sagsøgte vil herefter være at frifinde i det hele;

26 under disse omstændigheder er det derfor unødvendigt at tage stilling til Kommissionens formalitetsindsigelse over for en af de femten sagsøgere.

Vedrørende sagsomkostningerne

27 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, skal den part, der ikke får medhold, afholde sagsomkostningerne;

28 sagsøgerne har ikke fået medhold;

29 i henhold til procesreglementets artikel 70 bærer institutionerne imidlertid i sager, der er anlagt af Fællesskabets ansatte, selv de af dem afholdte udgifter.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (anden afdeling)

1. **Sagsøgte frifindes.**

2. **Hver part bærer sine omkostninger.**

Mackenzie Stuart Sørensen Touffait

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 26. oktober 1978.

A. Van Houtte
Justitssekretær

Mackenzie Stuart
Formand for anden afdeling